

Woordvoering bij de Kaderbrief 2022-2026 op 8 juli 2021

Voorzitter, Geachte aanwezigen,

1. Dit zijn de laatste algemene beschouwingen van deze bestuursperiode (2018-2022); volgend jaar maart (2022) vinden er weer gemeenteraadsverkiezingen plaats.

Terugblik op Corona

Wij kijken terug op een lamlendige periode. Halverwege werd deze bestuursperiode wreed opgeschrikt door de 'Coronavirus-crisis'. Onze fractie bepleitte de instelling van een Papendrechts Noodfonds Corona om getroffen ondernemers, inwoners en instellingen actief financieel te steunen.

2. De Rijksgelden die als steun voor Corona naar de gemeente kwamen werden in de bestemmingsreserve Corona (met een omvang van 2 miljoen euro) gestort. De afgelopen twee jaar ontving de gemeente adequate middelen om de samenleving financieel te ondersteunen bij het herstel van de gevolgen van de pandemie. Het is belangrijk deze extra Corona gelden ook daadwerkelijk in te zetten daar waar deze nodig zijn en niet op te potten.
3. Onze fractie blijft wel met serieuze vragen zitten. Enerzijds zijn wij geschrokken dat het parlement zo snel allerlei vrijheidsrechten van burgers prijs gaf en anderzijds zien wij dat op de zogenaamde A-lijst van meest dodelijke ziektes Covid-19 op 0,15% staat, terwijl de reguliere griep op 0,16% staat. En sinds we het met elkaar over Corona hebben, bestaat de 'normale' griep ineens niet meer? Of wordt deze niet meer geregistreerd? Het is een vreemde gewaarwording, want hoe dienen wij deze tegenstrijdige informatie correct te duiden?

List A		
Deadly Diseases		
Virus	Deat Rate	
Ebola	50.0%	
MERS	34.4%	
Smallpox	30.0%	
Sars	9.6%	
COVID19	0.15%	General age
	0.00001%	0-20 Years
	0.0003%	21-40 Years
	0.0035%	41-60 Years
	0.02%	61-70 Years
	0.1%	71-80 Years
	0.5%	80+ Years
To Compare		
Season Flu	0.16%	

Covid19 deathrate obtained from RIVM (the Dutch CDC)

4. *Tijdens deze periode zagen we ook het vertrek van burgemeester Moerkerke naar Moerdijk en het vertrek van griffier Bus. In betrekkelijk korte tijd heeft de raad daar in wisselende formaties tijd en energie in gestoken met als resultaat dat Papendrecht een waarnemend burgemeester mocht begroeten in de persoon van Annemiek Jetten. Ook vanaf deze plaats heten wij haar nog eens van harte welkom in onze gemeente. En binnenkort wordt de benoeming van de nieuwe griffier verwacht.*

Gemeente onafhankelijk

5. Een belangrijke ontwikkeling die genoemd kan worden is dat de gemeente Papendrecht weer een stukje onafhankelijker is geworden. De ontvlechting uit de Drechtsteden nadert haar afronding en het gaat de goede kant op. De kritiek van sommige partijen dat hierdoor een democratisch tekort zou zijn ontstaan delen wij niet. Immers, de Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden karakteriseerde zich als een bestuurlijk fenomeen van twee zielen in één borst. De ene ziel was de College-ziel, de ziel van het dagelijks bestuur, met monistische reflexen en de andere ziel was de Gemeenteraad-ziel, de ziel van het algemeen bestuur, met dualistische reflexen. Die twee zielen samen, in een gedualiseerde monistische regeling die experimenteel was opgetuigd met de impliciete boodschap van de komst van die alles verlossende ene Drechtstad – die niet kwam – hebben het uiteindelijk niet met elkaar uitgehouden. Het experiment werd door de voorstanders in den lande vurig uitgevent, maar vond geen enkele navolging. Er kleefden dan ook staatsrechtelijke bezwaren aan.

Te zeggen dat met de ontvlechting van deze gedualiseerde Drechtstedelijke bestuurlijke constructie het democratisch gehalte van de samenwerking met andere gemeenten in de Drechtstedelijke regio verloren is gegaan, vormt een miskening van de winst van de ontvlechting: de gemeente zelf wordt weer het brandpunt van beleidsontwikkeling, kaderstelling en controle. Over alle belangrijke, ook grensoverschrijdende, onderwerpen zal niet meer elders maar alleen nog in de Papendrechtse raadszaal worden gedebatteerd en besloten. Naar het zich laat aanzien vormt dit voor een politieke groepering die streeft naar de Onafhankelijkheid van Papendrecht een aantrekkelijk perspectief. En zeker als dit perspectief wordt omgezet in daden geldt dat onze missie (Papendrecht Onafhankelijk houden) met succes werd voltooid.

Belang regio's

6. In Nederland worden heel veel taken in regio's uitgevoerd, zoals jeugdzorg of toezicht en handhaving op milieuregels door omgevingsdiensten. En sinds 'Corona' kennen we allemaal het bestaan van de veiligheidsregio's. In Nederland hebben regio's echter geen formele status in de bestuurlijke inrichting van Rijk, provincies en gemeenten. Toch is de regionale schaal steeds meer de schaal om allerlei maatschappelijke opgaven aan te pakken. Ook blijkt in praktijk dat verschillende overheden samenwerken in bestuurlijk regionale 'ecosystemen'. De regio als droomland. Knelpunten zijn er ook. Sectorale indeling bemoeilijkt integrale sturing. De afstand tot het gekozen bestuur leidt tot een democratisch tekort. Over het ontwerp van regio's is onvoldoende nagedacht. De regio dus als niemandsland. De Raad voor het Openbaar Bestuur schreef er een rapport over. Wij zijn verheugd over het feit dat onze motie 'Borg de democratische legitimiteit van de besluitvorming alsmede de inwonersparticipatie tijdens de energie-transitie' vorige week werd aangenomen.

Tekorten vanwege Rijksbeleid

7. In tal van debatten hebben wij aangegeven dat wij als gemeente(raad) eigenlijk een beetje met de rug tegen de muur staan. Er is de afgelopen jaren een te krampachtig en conservatief financieel beleid gevoerd, waarbij de gemeente Papendrecht de structurele inkomsten en uitgaven uit de pas heeft laten lopen. We kunnen daarvoor nu wel met zijn allen de schuld bij het Rijk neerleggen, maar feit is wel dat de gemeenten het zover hebben laten komen. En in hun kielzog zeggen wij dat ook de landelijke politiek het er niet beter op heeft gemaakt. Want het is de landelijke politiek die natuurlijk veel receptiever had moeten ingaan op de talrijke signalen die vanuit de gemeenten werden afgegeven! Dit land komt pas in beweging als het echt niet anders kan. Actie komt hier vaak te laat. Als het schaap verdronken is, dan dempt men pas de put. 'Visie' was het afgelopen decennium de spreekwoordelijke 'olifant in de porseleinkast'. En dan zien we nu wat de gevolgen zijn als je geen visie hebt of geen visie ontwikkelt.

Visie is jammer genoeg ook in onze gemeente een schaars goed. Maar: hoop is er altijd. Hoop dat er wel visie ontstaat! Dat het inzicht ontstaat dat het zonder visie niet gaat. Dat nadenken, reflecteren, debatteren en tot een gezamenlijke overtuiging komen wel degelijk een zinvolle politieke activiteit is.

OP voor de aanleg van een Lightrail van Papendrecht naar Rijnmond/Randstad

8. Onafhankelijk Papendrecht heeft initiatieven genomen voor een Lightrail verbinding met Rotterdam. Natuurlijk komt Rotterdam niet naar Papendrecht, wij moeten naar Rotterdam. En we moeten naar Den Haag. Maar dat moeten we samen doen. De noordelijke Drechtsteden (Papendrecht, Alblasterdam, Sliedrecht, Hardinxveld-Giessendam) met Molenlanden erbij, de Drechtstedelijke Economic Board organiseert challenges, het potentieel aan internationaal bedrijfsleven, colleges en raden samen: OP voor de Lightrail. De burgemeester is bij uitstek het bestuursorgaan dat bovenlokaal namens de gemeente kan acteren. Wij juichen dat toe.
 - Waar staan wij in de lobby voor financiering van de Lightrail bij de bestuurders van het Nationaal Groeifonds, een pot met geld van 20 miljard euro, juist ook bedoeld voor infrastructurele innovatieve projecten? Wij sluiten hier als gemeente(n) met de Drechtstedelijke Groeiagenda perfect op aan. Kansen te over dus. Maar dan moeten we wél in beweging komen.

Bezorgdheid over impact door toename van draadloze straling

9. Wij zijn bezorgd over de impact van draadloze straling, onder andere van 5G. We hebben een discussienota over stralingsrisico's geschreven en wij roepen het college en de gemeenteraad op een brede gemeentelijke discussie te starten.

Statistisch gezien zullen enkele tientallen inwoners in onze gemeente last hebben of gaan krijgen van de toename van draadloze straling. Intussen worden er 5G antennes in onze gemeente geplaatst zonder dat er een debat heeft plaatsgevonden over de vraag of dit wel een wenselijke ontwikkeling is. Het meest recente rapport van de Gezondheidsraad is kritisch en het voorzorgsprincipe zou toegepast moeten worden. Maar om onverklaarbare redenen gebeurt dit niet. Is het commerciële belang dan belangrijker dan het volksgezondheidskundige belang?

- Gelet op de beschikbare tijd in de eerste termijn gaan wij hierna in op de ombuigingsvoorstellen. We hebben deze voorstellen per afzonderlijke maatregel bestudeerd en met elkaar doorgesproken.

Pakket ombuigingen

10. Onze analyse is dat er een redelijk evenwichtig pakket aan maatregelen voorligt. Maar..., als zo vaak, geheel politiek neutraal zijn de voorliggende ombuigingsvoorstellen niet. Zo buigt het College in relatieve zin veel meer publieke financiën om op de beleidsvelden cultuur, sport, jeugd en jongeren, zorg en participatie. Je zou dit kunnen samenvatten met het sociaal-culturele en zorg-maatschappelijke weefsel van de samenleving. Wij zouden gegeven de financiële kaders van het pakket aan ombuigingsvoorstellen enkele alternatieve accenten willen leggen. Onze lijn is daarbij: wat kwetsbaar is ontzien, wat een stootje kan hebben aanspreken.

- Bij de Regionale Projecten Portfolio, de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid zouden wij een toegevoegde taakstelling van 5% willen neerleggen.
- Wij sluiten aan bij de actie 'Red jouw bieb'. We hebben de afgelopen maanden intensief contact onderhouden met de bibliotheek en meegedacht en naar oplossingen gezocht. Een bezuiniging van 130 duizend euro lijkt ons alles afwegende niet verstandig. Wij willen voorkomen dat de bibliotheek uit Papendrecht verdwijnt.

Niet bezuinigen op het sociaal beleid (in deze moeizame tijden)

11. Wij vinden de voorgestelde ombuigingen op de sociale basis om meerdere redenen op dit moment een onverstandige keuze.

- *Daarvoor is een aantal redenen aan te geven. Zo blijkt er bij nadere bestudering nauwelijks sprake te zijn van zogenaamde doublures. Sterk Papendrecht geeft eerder professioneel invulling aan een laagdrempelige loket-, informatie- en bemiddelingsfunctie voor de inwoners met vragen en behoeften op het vlak van het sociaal domein, dan dat deze organisatie zelf tal van sociale regelingen uitvoert. Het accent ligt op preventie en juist preventie werkt aan de voorkant als een investering in de toekomst en preventie werkt daarnaast kostenbesparend. Mantelzorgers ontvangen steun, maar ook ouderen ziet men steeds vaker langs komen omdat zij moeilijker hun weg kunnen vinden in de steeds complexer wordende digitale maatschappij. Die hulpvraag neemt toe. Ook de jeugd is nadrukkelijk in beeld. Een goede doorverwijzing kan veel geld schelen, daarvan zijn meerdere voorbeelden te geven.*

De aangekondigde ombuigingen zullen voornamelijk ten koste gaan van de formatie en bij ongewijzigd beleid oplopen tot bijna 20%. Het directe gevolg zal zijn dat er, als gevolg van een formatietekort ('te weinig handjes') wachtlijsten zullen ontstaan. En dat inwoners niet op tijd de ondersteuning krijgen die zij op dat moment nodig hebben. Juist vanwege de nadelige effecten van Corona wordt nog een vloedgolf aan hulp- en ondersteuningsvragen verwacht. Sterk Papendrecht merkt dat bijvoorbeeld bij sociaal raadslieden, waar inwoners gewacht hebben en ondertussen de schulden en problemen groter zijn geworden. Een juiste doorverwijzing, professionele assistentie én begeleiding strekt niet alleen tot voordeel van de inwoners in kwestie maar ook tot voordeel van de gemeente. De gemeente bespaart geld door de inzet van Sterk Papendrecht. Wanneer bijvoorbeeld de aanmeldingen niet in de Wet Langdurige Zorg (WLZ) terecht komen en er een risico ontstaat dat er meer mensen onnodig lang in de verkeerde 'circuits' circuleren, zou dit uitgaande van een gemiddeld aantal casussen per jaar zo'n 200.000 euro aan extra kosten voor de gemeente kunnen betekenen doordat de cliënt niet de WLZ ondersteuning krijgt die hij/zij wel nodig heeft en daardoor gebruik maakt van andere voorzieningen waarvoor de gemeente betaalt.

De voorgestelde ombuigingen zijn volgens ons ondoordacht en onverstandig en ook de bezuiniging op het Schoolmaatschappelijk Werk is volgens ons nou juist nét het verkeerde signaal. Ook van andere sociale regelingen en voorzieningen, zoals het Adviespunt Scheiden, Kind & Ouderschap, de cultuurlessen op school voor kinderen uit achterstandsgezinnen en kinderen van statushouders, alsmede de ondersteuning van de stichting Buurtgezinnen, in onze visie tevens vitale sociale en maatschappelijk functies (*die overigens niet onder Sterk Papendrecht ressorteren*) bepleiten wij de instandhouding.

Het is onze taak voorbereid te zijn op wat komen gaat. Op dit moment maakt het Rijk allerlei middelen vrij voor gemeenten en als we nu op de korte termijn iets wegbezuinigen, dat we later toch gefinancierd kunnen krijgen, dan zou dat reuze zonde zijn. Is iets afgebouwd, dan is het heel moeilijk om het direct weer op te bouwen. Gelet op de inspraakreacties en een nader overleg met de directie van Sterk Papendrecht pleiten wij er sterk voor om de voorgenomen ombuigingen om bovenstaande redenen niet te realiseren.

- Binnen de voorgestelde ombuigingscatalogus buigen wij extra om en we brengen een accentverschuiving aan op de thema's economie en veiligheid ten gunste van onze keuze met betrekking tot de wenselijkheid van een alternatieve accentuering zoals hierboven bepleit. Wij stellen aldus het financiële kader van de nota bij en doen dat door alternatieve accenten te vervatten in een aantal moties.

12. Ten aanzien van het budget organisatieontwikkeling dienen wij samen met de oppositiepartijen een motie in. Omdat het niet uit te leggen is aan de samenleving, dat aan de ene kant de lokale lasten worden verhoogd en (gesubsidieerde) voorzieningen worden versoberd, terwijl de gemeente wel dure ontwikkeltrajecten zoals leiderschapstrajecten blijft betalen en voornemens is hier elk jaar € 100.000 aan uit te geven.

13. Slot eerste termijn. Wij dienen de volgende moties in:

- Motie evenwichtiger bezuinigen
- Motie minder bezuinigen op beweging en sport
- Motie minder bezuinigen op cultuur
- Motie minder bezuinigen op sociaal beleid
- Motie organisatieontwikkeling
- Motie informeer de bevolking over inname Pfas

Dank voor uw aandacht.